

تۆرك يوردى

ناشرى : تۆرك يوردى

مدبرى : آق چوره اوغلى يوسف

يىل ۱۳۳۱ صاينى ۱ ۵ مارت ۱۳۳۱ يىل ۴ جاد ۸ صاينى ۷۹

④

حرب حاضرک بویله ایدمه آل بر شکل آلمه سی، نهایت النهایه، هیچ اولمازسه
مفکوره وی اقسامنده، مطلق بر غلبه وظفری تأمین ایدمه جکدر؛ زیرا مفکوره نك
حیاتنده نامتناهیلىك وارددر . مفکوره اصلا اولمز، دئما بویویه رك، قوتله رك
یعنی ظفردن ظفره ایرولیه رك یاشار . عظمتلى وهیبتلى واقعه لر، ایدمه آلک
تموینه الك مساعدشرائطدر؛ بویوك حادثه لر، بویوك امللرك غدا سی تشکیل ایدر.
کوس جهاد، اویوشمش، اویقوده قالمش اسلاماره تهلكیى ویا سحرى
خاطر لاتوب، اونلری اویاندرمه یه، چالیشیور؛ اونلری یاقینلاشمه یه، برلشمه یه
چاغیریور؛ تورکلکك قورتاریلمه سی املنك تحققه باشلامه سی ایسه، شرقده یكى بر
حیاتك طوغدیغنى، غازیلریله شهیدلریله کوستریور . بو جهته ۱۳۳۰ سنه سنده
قوپان بویوك هائله یه باقارق، انسانلق نامنه متأثر اولسه ق بیله، اونك یته بر قسم بشیریت
اولان شرقك، تورک واسلام دنیا سنك انتباهنه مبدأ اوله بیله جکنى دوشونه رك
متسلى وحتى ممنون اوله بیلرز . دنیایى طولدیران طوب سسلری، احتمال که
تورکلکك یکیدن دوغیشنى تبشیر ایدیور . کتب مقدسه خبر ویرمیورمى که
مقدس مفکوره دئما کوك کورلتیلری وشمشك آیدنلقلری آرسنده تجلی ایدر...
آ. ی.

مصرک بیوک اوغلی

باشی بیل ۳ - جلد ۷ - صافی ۲ دودر .

حزب الوطنی رئیسك صوك زمانلرینى تصویر ایتمه دن اول مصر خارجنده کی
فعالیتندن، آوروپاده اوینادینى رولدن بحث ایتك لازمدر . کامل، مصرک کندی
کندینه، یالکز کندی قوتیله قورتیله یه جفنى بك ایرکن ادراك ایتش، بوتون
آوروپایى مصر مسئله سیله علاقه دار ایدمه رك وهر یرده وطنی ایچون قوتلى
طرفدارلر ایدینه رك خارجك مظاهرتى تأمین ایتك غایه سنى تعمیه باشلامشدى .
کاملی الك زیاده امیده دوشورن شى ۱۹۰۴ سنه سنه قدر فرائمه ایله انکلتزه

آرەسەندە حکم سورمەش اولان مەنەفەرت و خەسومەت ایدی . بۆدشەمنلەڭک اساساً برطاقم مەستەملەکات ایشلەرنەدن و بالخاصە مصر مەسئەلەسەندن مەتولد اولدیغی بیلەن کەڭج مصرلی فرانسیز لک نظر دقتی دائماً نیل وادیسە جەلب ایتەڭک ، اولەرە انەکلەز اشغالەڭک رەفی تەقدیرەندە فرانسیە ایچون حاصل اولەجق مەنەفەتلەری کۆستەرمەڭک ایچون الەن کەڭی یاپدی . کەملەڭک دها یکر می بر یاشەندە (طولوز) دە مەکتەب طلبەسی ایکن فرانسیزجە قونفرانس لیر ویرەڭک فرانسیز لیر آرەسەندە کەندی دعواسی ترویجە چالیدیدیغی کورییورز . کەمل چوق کچەمدەن فرانسیە دە مادام ژولیت آدان ، پیەرلوقی ، قوماندان مارشان ، ارنست ژودە کبی پوانیقە و غزەتە جەڭک عالەندە نفوذلی بر چوق دوستار قزانەرق ملاقاتلەرلە ، مطبوعات ایلە هر کەمدە مصر ایچون بر علاقه اوپاندیردی . پارسەدە اکتساب ایتدیکی شەرت سایەسەندە آوروپانک دیکر مەملەکتەلرەندە آوستریادە ، آلمانیا دە حتی انەکلترە دە پیلە سینی اسماعە موفوق اولدی . کەمل بوتون آوروپایی دولاشەرق اک مەتجیز و نافذ سیاسیون و غزەتە جیلەرلە کوروشیدی ، بلاغی و ایمانەڭک شەدت و وسعی قارشیسەندە مخاطب لیری دائماً حیران و مەفتون و چوق کرە ملزم اولورلردی . کەمل ، آوروپانک اک مەهم غزەتەلرەندە انتشار و هر طرف دە نظر دقتی جەلب ایدەن ملاقاتلرەندە انەکلەز اشغالی مەسئەلەسینی نفوذ ایدیجی بروضوح ایلە آ کلاتیر ، مخاطب و قارئینە بالذات کەندیلیرینک و یاخود مەنسوب اولدق لیری مەملەکتەڭک بو اشغالەڭک رەفەندە نە صورتلە مەنەفەتدار اولدق لیرینی تصویر ایدردی .

مصطفی کەمل ، خارجەدەکی مجاهدەسەندە بر چوق انکسار خیاللەرە دوچار اولدی . بونلرک اک مەهمی مەهود (فاشودا) حادثەسیدر [*] . فاشودا ،

[*] فاشودا ، سودان مصریدە عین نامەدەکی ولایتک مەکزیدر و (شلوق) دیبە یاد ایدیلەن بر قوم ایلە مەسکوندر . بر فرانسیز قوۋە عسکریەسینی اداره ایدەن قوماندان مارشان ۱۰ حیزران ۱۸۹۸ دە فاشودایی اشغال ایتەش و بر آرز صوکرە شلوقلر فرانسیە حمایەسی آلتە کیرمەش ایدی . لورد کپچنر فاشودانک انەکلترەیە عائدیتینی بیان ایلە قوماندان مارشان دین اورایی تخیلە ایتەنی طلب ایتدی . فاشودا دە بر قامە انشا ایتەش اولان مارشان جواب رد ویردی . فقط لوندەرە و پارس آرەسەندە جریان ایدەن مذاکرات اوزریشە فرانسیە حکومتی ۱۱ کانون اول ۱۸۹۸ دە فاشودایی تخیلەیە مجبور اولدی .

فرانسه‌نک انکلتزه قارشیسینده عرض تسلیمیت و مصرده‌کی معنوی نفوذندن فراغت ایتمیسندن باشقه برشی دکلدی . کنج مصرلی‌نک اک بویوک امیدلرندن بری بوصورتله بیقلغمه باشلادی . فقط اونو اک زیاده متأثر ایدن ۱۹۰۴ ده منعقد انکلیز فرانسهز ائتلافیدر .

فرانسه انکلتزه ایله برابر ۸ نیسان ۱۹۰۴ تاریخده امضالالینی بروئیقه سیاسیه‌ده: « انکلیز اشغالی ایچون برخانه تعیین اولمیشی طلب ایتک صورتیه ویاخود دیکر صورتلرله انکلتزه‌نک مصرده‌کی افعال وحرکاتی خللدار ایتیه‌جکئی ، بیان ایدیور ، یعنی انکلتزه‌نک نیل وادیسینده‌کی حاکمیتی طانیور واوراده هر درلو نفوذدن تماماً فارغ اولبوردی . انکلیز اشغاله اک زیاده علیهدار اولمسی لازم کلن فرانسه‌نک مصری بویله بوتون بوتونه غاصلرک اته براقسی مصطفی کاملی پک متأثر ایتدی . بویوک مصرلی‌نک ائتلافدن سوکره‌کی مکتوبلرینده بواضطراب پک واضح برطرزده حس اولونیور . (مادام ژولیت آدان) ، کوندردیکی بر مکتوبده دییورکه: « شمدی انکلیزلرک اظهار ایتدیکئی ضرور ونخوتک درجه‌سی تصور ایده‌منسکیز . حریفار بزمهله ، فرانسه‌یه اینانمش اولان ضعیف فکری مصریلرله ، اکلنوب دورییورلر . اکلنمکدهده حقلیدرلریا . بونکله برابر بنم کندی وضعیم غایت مشکل وحتی وخیم برماهیت اکتساب ایدیور . فرانسهز اولسون مصرلی اولسون بمله برابر مجاهده ایدن اسکی دوستلرمک هپسی یا انکلیزلر طرفه کچدی ، یاخودده یاسه دوشدی... شمدی کندی باشمه محبت عمومیه‌یی قزانش برفرقه تشکیل ایدیورم ، فقط یالکیزم . چوق کچمه‌دن برکون انکلیزلرک آرتق خدیوه تقرب ایتیه‌می آرزو ایتیه‌جکیرینی کشف وتخمین ایدیورم . ثولنجه‌یه قدر مجاهده‌مه دوام ایدجکئی بیانه حاجت یوقدر ، فقط نه قدر الم واضطراب چکه‌جکم... »

مصطفی کامل سوزنده دوردی ، بومدهش انکسار خیاله ، برچوق الملره اضطرابلره رغماً ثولنجه‌یه قدر خارجده‌کی فعالیتیه ده اخلاص ایتدی . وفاتندن آلتی آی اول آوروپایه کیده‌رک اووقت انکلیز باش وکالتنده بولان « سیرقامپل بانرمان » مخطاباً برآچیق مکتوب نشرایتدی ، بومکتوب انکلتزه‌ده

و فرانسه ده بویوک تاثیر لر براقدی. کامل عین زمانده انکلیز - فرانسه اشتلافنک فرانسه منافعی نه قدر رخنه دار ایتدیکنی پارس محافظنده بلاغت معتاده سیله ایضاح ایدیور، نفوذلی غزته جیلری انکاتره علیه تحریکه چالیشوردی. کاملک خارجه کی مجاهده سنک صوک صفحه سی بودر. فی الحقیقه بویوک مصرلی ۱۹۰۷ تشرین اولنده آوروپادن مصره آنجی تومک ایچون عودت ایدیوردی!

* *

کاملک مختلف یاشلرده چیقارتدینی فوطوغرافیلر بزه هپ غایت سویملی اولدینی قدر نحیف برسیا عرض ایدیور. بونحافت، ظاهری برشی دکلدر. بویوک مصرلی نک بنده سی غایت نازک یاپیلده شدی. بالذات کندیسسی مکتوبلرینک برنده وجودینک مقاومتسز لکندن شکایت ایدیور، دییورکه: «کویا طبیعت روحک قوتی ایله وجودمک قوتی آره سنده کی فرقی پک فضلله بویوک یایمق ایچون عناد ایتش!، دها چوجقلغندن بری صحتی دائمی بویوک اهتمامله لزوم کوسترن بویوک مصرلی، انسانه جدا حیرت ویریجی حمالی و معنده فعالیته باشلاقدن صوکره خسته لقدن قورتیله مدی. هر سه آوروپایه، اجرا ایتدیکی سیاحتلرده مطلقاً متخصص حکمیلره مراجعت ایدر، قاپلیچه لره کیدر و صرف وطن اوغرنده کی مجاهده سنک ییپراتدینی او نارین وجودینی تعمیره چالیشوردی. صحتی وقایه ایتسی ده علوی مجادله سنه دوام امکائی تأمین ایچون ایدی، کندیسینک بوخصوصه دائر اولان سوزی بوراده ذکر ایدلمکه شایاتدر: «بن اورتهدن غائب اولنجه زواللی وطنمک صداسنک آرتق کیمسه طرفندن ایشیدلمیه جکئی دوشوندیکم زمان قوه معنویه یوکسلیور وکندی کندمه دییورم که: اک بویوک بر قدرت و صحت یکونه مالک اولق مملکتیه قارش بر بورجدر؛ ایشه بونک ایچون کندی وجودمه باقیورم و اونی مراقبه آلتنده بولوندیریورم...»

هیات، بوتون متخصصلرک اهتماملرینه، بوتون حفظ صحت قاعده لرینه، بوتون تدبیرلره رغماً بویوک مصرلی نک کونلری صاییلی ایدی. هیچ بر آدمک اوزون مدت تحمل ایدمه جکی اومفرط فعالیت کاملک وجودینی وخیم سورتده صا رصم شدی. بومادی یورغونلغه، برچوق معنوی الملر وبالخاصه پرستش

ایندیکی والدہ سنک ۱۹۰۷ مایسنده وفاتندن متولد درین تأثر انضمام ایتدی .
ینه اوسنه یعنی ۱۹۰۷ ده یکی بر آوروپا سیاحتی کاملک احوال صحیه سی اوزرنده
انی پر تأثیر حاصل ایتدی ایسنده تشرین ثانی ده فنا حالده خسته لاندی .
حزب الوطنی نك مجلس عمومیه سی حضورنده نطق ایرادی ایچون فوق البشر
بر جهد و اقدام صرفنه مجبور اولدی . ۱۹۰۸ سنه سی ابتداسنده کاملی یتاقده
کوریه ورز ، کنديسنده بر پارچه ایملک حسن ایتمکله برابر یازی یازمه نك پک
زیاده یورغونلانی موجب اولدیغنی مکتوبلارنده کی افادادن آ کلا یورز . شباطک
اوتنجی بازار ایرتسی مسباحی هرشی یتیور ، مصرک بویوک اوغلی قردادشی علی
فهیمی نك قوللری آره سنده ارتحال ایدیور .

یتیمه دی

محمد علی نوبیس

بویوک حکایه

بابر خان

مترجمی: خالده اربیب

محرری: ذلورا آناسکیل

باشی بیل ۳ - جلد ۶ - صای ۹ ده در

بابر همان متأثر اولدی . چاقیسنی و اوقنی بیراقدی ، قارده شنه قوشدی :
« احوالده کوریه ورسک یا ، آغلایه جق برشی یوق ، ساده بر آرز رسمیتسزک .
اوکاده سن متأسفسک ، دکلی اُک سوکیلی ؟
قیزک خنجققلری عصی کولو شه چوریلدی ، اودت ، جوق متأسف ، سن
بویوک انا مزه سویله مزسک یا ؟
قاردهش قورقو ایله :

— الله صافلا سین ، دیه حایقیردی ، صوکنی هیچ کتیره مم که .